

DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ — ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural un an 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vărnăv No. 27

Redacția și Administrația
CONSTANȚA, str. Scarlat Vărnăv Nr. 27

Misiunea culturală a presei din provincie

de ION NEICU

În cuvântul de prezentare pe care d. Nicolae Ioan, președintele Asociației Presei la Ioniștea Ia rostit cu prilejul conferinței pe care D-l Const. N. Sarry, directorul nostru a ținut-o la Călărași mai zilele trecute, în cadrul acțiunii culturale pe care Federația Națională a Presei din Provincie a întreprins-o, distinsul nostru confrate a subliniat cu modestia dar și cu stăruința care îl caracterizează, rolul cultural al presei din provincie.

Cititorii noștri au citit în penultimul număr al „Dobrogei Jună” cuvântarea colegiului nostru de la Călărași, astfel încât știm că nu mai este nevoie de o rememorie pentru că rânduile ce vor urma să poată fi înțelese după cum dorim.

Activând în această presă din provincie de aproape douăzeci de ani, dintre cari, lată, acum intrăm în al zecelea an numai la această „Dobrogea Jună”, a fost firesc ca să privim gazetăria din provincie nu numai ca o îndeletnicire de pe urma căreia trăim, dar și ca o funcțiune pe care am socotit-o a organismului care se cheamă societatea, adică NAȚIA românească.

În această privință, ne-am permis de multe ori să scriem și să spunem că nu informația senzatională și proaspătă trebuie să se ceară de la gazeta din provincie care, în România, trăiește în cu totul alte condițiuni decât în alte țări. Să ni se erte dacă venim aici cu o profesiune de credință, dar convingerea noastră, felul nostru de a înțelege gazeta din provincie este acela al unui factor cultural, al unei tribune, al unei catedre.

Gazeta din provincie, apărând în condițiunile tehnice modeste cari se cunosc, neavând rotative, servicii telegrafice, corespondenți în toată țara și în toată lumea, neavând posibilitățile de difuza-

re ale ziarelor de tiraj mare din București, nu poate fi o gazetă de pură și exclusivă informație rapidă.

Interesant dar și dureros este că nu numai unii cititori, dar chiar și unii dintre gazetarii din provincie nu și-au dat seama de această împrejurare din care decurge adevăratul rol al presei din provincie și adevăratul drum pe care ea trebuie să l bătătorască.

Ni s'a cerut să dăm informația la zi și unii dintre noi au crezut că aceasta este misiunea noastră. Încercând să dea această informație, multe gaze e din provincie au trebuit să închidă steagul și să amuțească pentru că nu puteau, etc, cu puterile lor mici, să înlocuiască marele ziar din Capitala țării. Dispariția lor a însemnat însă mai mult decât o simplă încetare din viață a unei sau a mai multor gazete, ci a fost lovit în inimă însuși principiul necesității presei din provincie, fiindcă nu toată lumea, la noi în țară, a stat să judece, să despice lucrurile, să vadă care este în definitiv rostul acestei presei din provincie.

Nu de mult, cineva dintr-o cititorii noștri ne-a felicitat pentru faptul de a fi făcut din „Dobrogea Jună” o adevărată revistă care spunea el, este aproape o carte din care oricine rămâne cu ceva, fie cât de puțin.

De sigur, aprecierea cititorului nostru ne-a măguit și poate că ne-a și încurajat. Ea însă nu ne-a surprins fiindcă „Dobrogea Jună” de mult, de la început a ținut și a și fost așa, adică o foaie din care oricine să rămână cu ceva. Numai formele au variat după timpuri, esența a fost mereu aceeași.

Iar acum, când se pornește o acțiune culturală a presei din provincie, noi, de aici, nu

(continuare în pag. 4 a)

CHESTIA ZILEI

Aprovizionarea cu lemne

Publicăm într'altă parte a ziarului, ordonanța primăriei municipiului prin care se stabilesc condițiunile în cari se va face aprovizionarea cu lemne a populației orașului nostru. Consumul de lemne este și el raționalizat, adică diversele gospodării nu vor putea ridica de la depozitele primăriei mai mult decât cantitățile de lemne cari li se fixează prin această ordonanță. Măsura nu e rea pentru că ea urmărește să asigure necesarul de lemne de foc al tuturor și cu deosebire al celor săraci, înlăturând în același timp specula care se poate face cu acest articol atât de necesar, cu atât mai mult cu cât nu se poate spera ca și iarna viitoare să fie tot atât de blândă ca și cea pe care o trecurăm.

Am avea însă de exprimat speranța că și de data aceasta vor fi îndemnați cei cari au posibilități mai multe, să caute a se aproviziona cu lemne pe cont propriu pentru că sarcina municipalității să fie mai ușoară și pentru că restul populației să poată fi satisfăcut cu lemnele aduse de primărie.

În același timp, nădăjduim că se vor pune la dispoziție și mijloace de transport, adică vagoane.

Pe lângă acestea însă, nu trebuie să se negligeze celelalte mijloace de încălzire și anume cărbunii sub diversele lor forme și petrolul lampant.

Fără îndoială, stocurile de combustibil vor trebui să fie asigurate încă de cu vară. Tocmai de aceea, cetățenii trebuie să dea urmare ordonanței primăriei și să caute a se înscrie din timp cu cantitățile de lemne la cari au dreptul.

QUIDAM

—XX—
OBSERVĂRI LA ZI

Unii măcelari dau slămina cu cartela, pe când alții spun că slămina se poate obține fără cartela și deci vând oricui, în orice cantitate, fără cartela.

Chestiunea are nevoie să fie lămurită și adusa la cunoștința publicului, fiindcă se prea poate ca unii măcelari să justifice carnea dată pe sub mână prin bunuri luate pentru slămina.

Pentru câteva zile, s'a pus în circulație un tren personal de seară, între Constanța-București.

Să fie oare fiindcă am scris noi aici ?

În orice caz, sperăm că trenul acesta, văzându-se că este de necesar, va fi menținut.

OBSERVER

CARTA POȘTALĂ

Don' Director jurnal,

Un arkaș al nostră ai pilăns la mine, iar ai ascum-pit tiren.

Arkaș al nostră dreptat nu estem: Tiren Băcreșt-Costansa al costat cinci suta franc; acuma costam aproape un mil franc. La mine ai pilotit acum doi anule, când ai vacuat Tekirghiol, un harabă zece mil franc. Dacă un harabă Costansa-Anadolkoî trei suta franc estem, tiren Costanza Băcreșt un mil franc, geaba estem!

Rugam, iscriși asta jurnal.

Musulmim.

SARĂ CIZMELĂ MEMETAA

SELIM ABDULACHIM

În ziua de 28 Martie 1943 s'a stins din viață, mult regretatul Selim Abdulachim.

O încercare de a descrie personalitatea, năzuința și activitatea răposatului n'ar dovedi decât slăbiciunea și neputința noastră de exprimare. Prin aceste câteva rânduri încerc să prezint pe scurt activitatea lui în viața noastră culturală.

Fiind primul licențiat al facultății de drept române, înzestrat și cu sincere năzuințe de adaptare a populației musulmane, cu cultura și civilizația românească, a căutat din răspuneri să introducă câți mai mulți elevi turci în școlile secundare românești, susținându-i și la universitate.

Pentru acest scop a fost colectată, numai de răposatul, chiar o sumă importantă, FOND SELIM ABDULACHIM din al cărui venit au fost întreținute anual peste 10 studenți.

Spun, fără nici un gând de umilire, că majoritatea intelectualilor numai lui își datorează situația și cariera lor de astăzi.

Nu orice om poate să se lepede de instinctul lui egoist sau de teamă de eventuala concurență pe diferitele tărâmuri și ranguri.

Dar Selim Abdulachim a putut să se scuture de toate meschinăriile și josniciile fapturii omenești, făcând din năzuințele lui un apeductol.

Nu-i putem atribui o lipsă de cunoaștere a psihologiei umane sau să-l socotim ca neștiutor al decepțiilor.

Nu. — El a căutat ca din suferințe negative să facă suferințe de profet; din cetățeni indiferenți, să facă fauritori ai culturii și civilizației românoturești.

Este adevărat că n'a fost îndeajuns înțeles, în decursul vieții lui, deopotrivă de toți conașionarii săi sau de câțiva intelectuali. Dar aceasta nu

micșorează întru nimic prestigiul sau curățenia idealurilor sale.

Sunt mai mult ca sigur că acești domni în sine îi atribuiam toată stima, dar calculele zilei le paralizau tot simțul lor cavaleresc.

Astăzi, când acest suflet superior a plecat dintre noi când acei creier productiv a stat din funcție, de sigur că toată intelectualitatea dobrogeană turcă, se va gândi la continuarea operei lui creatoare. Astfel, nu după mult timp, n'am mai vedea nici un intelectual turc adaptat din fântânile culturale românești, care să formeze o altă dovadă că România este poarta civilizației europene deschisă spre lumea veche, că tratamentul aplicat minoritarilor în România este mai omenos, mai civilizat ca în orice altă țară.

Orice gând îndreptat spre năzuințele răposatului, orice pas aruncat spre faptele regretatului îi va mângâia sufletul și îi va ușura țărana.

NEGIP FAZAL

—XX—

Prelungirea contractelor de închiriere

D-l Măreșal Antonescu, Conducătorul Statului, a semnat decretul lege prin care toate contractele de închiriere a oricărui fel de local, indiferent de destinație, se prelungește pe tot timpul războiului, până la trecerea armatei pe picior de pace.

Decretul prevede și sporurile de chirie ce pot fi cerute de proprietari, numai la contractele încheiate înainte de 23 Aprilie 1942. Termenul de mutare a fost fixat la 5 Mai 1943.

Pagina Municipală

Istoricul problemei alimentării cu apă potabilă a Municipiului Constanța

de Medicul Șef al Municipiului Dr. GH. RADULESCU

VI.

Pentru aceasta se cere a se modifica capacitatea astfel încât să se asigure în orice timp apă curată și să nu mai fie posibilă nici o infiltrație din afară.

Pentru remedierea acestei contaminări, necesar este a se goli rezervoarele, a se spăla curat și apoi desinfecta cu K. hipermanganat soluție 2 gr. la litru.

După ce se vor pune în funcțiune este nevoie de o nouă analiză pentru a se vedea ameliorările aduse și a se putea trage concluzii de viitor.

Pentru controlul acestei desinfectii am delegat de d-l Dr. Cristurian Medic Gire. II-a.

Măsurile asupra closetului vor fi cele prevăzute pentru Caragea Dermen.

Cum în cursul lunii Noiembrie 1940, am avut zece cazuri noi de febră tifoidă din care unul mortal, am intervenit la Primărie, de a da dispoziții Serviciului Tehnic al Municipiului, cărui i s'a înaintat o copie depe această adresă, să ia măsuri urgente de remediere, atât la Caragea Dermen, cât și la Castelul Central pentru ameliorarea apei pe care o consumă populația Municipiului Constanța. Golindu-se și curățându-se rezervoarele s'a constatat că pereții au crăpături și cum în jurul rezervoarelor există o seră a comunei și grădina de flori unde se depun gunoșii, se înțelege că ușor se fac infiltrații. S'a cerut mutarea serii și grădinii din curtea castelului de apă, ceea ce s'a și executat în cursul anului 1941. Asemenea s'au reparat spărturile ce s'au găsit la colectoarele centrale.

PROPUNERI DE VIITOR

Trebuie să se studieze amănunțit sursa de apă de la Caragea Dermen, să se delimiteze și să se protejeze perimetrul ei de protecție. Să nu se admită a se locui în preajma uzinei, iar closetele să fie la mare depărtare de uzină. Să se procedeze la refacerea conductei cu tuburi de calitate bună, care să nu se spargă la orice creștere de presiune.

Să se analizeze bacteriologic cel puțin de două ori pe săptămână această apă.

Pentru apa de la Dunăre să se refacă filtrele și să se pună un om de specialitate la conducere. Această apă ajunsă la Constanța trebuie încă epurată, căci traseul de circa 70 km. pe care-l parcurge până la Constanța într'un teren mlăștinos, face ca conducta să sufere inflexiuni și deci locuri pe unde se infiltrăzează apă nefiltrată.

Ambele ape ajunse la Constanța trebuie amestecate pentru a scădea dăritatea și după aceea supusă unei sterilizări, fie prin ozonizare, fie cu apă de Javel.

Numai după sterilizarea ei la Constanța se poate avea siguranța unei bune ape de băut, care să protejeze populația de infecțiile de natură hidriacă.

Conșcuența trebuie după aceea împinsă până în cele mai depărtate străzi ale municipiului.

Consumarea apei din puțuri, apă infectată — care conține 20.000 coli la litru, face ca în timpul verii să avem un mare număr de copii bolnavi de enterite dizenteriforme, care dau un procent mare de morți la copii mici.

Toate analizele fecalelor acestor copii bolnavi de enterită au arătat că nu au alți germeni decât coli și proteus vulgaris — datoriti consumării unei ape infectate.

În rezumat: Trebuie mărit debitul de apă, trebuie apoi sterilizată la Constanța și făcut ca cele 337 străzi, care nu au conductă de apă actualmente să aibă într'un viitor cât mai apropiat.

Stațiunea balneară Mamaia să fie aprovizionată din belșug cu apă bună de băut. Să se refacă rezervoarele de apă de la Obor și să se mute sera și grădina de flori a comunei. Closetul să se lege cu canalul străii.

Prefectura Județului Constanța

Publicație

No. 8232 din 3 Aprilie 1943

Se aduce la cunoștința generală celor interesați că în ziua de 15 Aprilie 1943 orele II se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate în localul Prefecturii Județului Constanța, pentru darea în întreprindere a următoarelor lucrări:

- 1) Aprovizionarea a 830 m. c. piatră spartă de 2-7 cm. în cariera Seimeni Mari, în valoare după deviz de lei 499.800.
- 2) Aprovizionarea a 710 m. c. piatră spartă de 2-7 cm. în cariera Rasova, în valoare după deviz de lei 497.000.

Proiectele cu devizele și caietele de sarcini se pot vedea de amatori în fiecare zi de lucru în orele de birou, la biroul licitațiilor din Prefectura Jud. Constanța.

Ofertele se vor depune de concurenți închise și sigilate însoțite de garanția provizorie de 5 la sută iar garanția definitivă va fi de 8 la sută asupra valorii adjudecată, în numărul sau efecte garantate de Stat consemnate în recipisă de depuneri.

Supra oferte nu se privesc. Dispozițiunile art. 88-110 din L. C. P. și Normele Generale publicate în Monitorul Oficial No. 127/1931 sunt aplicabile acestei licitații.

Prefect, Col. Al. Ignătescu
Șeful Serviciului A. Iliescu

In atențiunea cetățenilor

În numerele trecute ale ziarului nostru am redat o parte din ordonanța Comandamentului Militar al Garnizoanei Constanța cu privire la interesul garantării siguranței armatei, a apărării țării și a ordinii publice.

Continuăm a extrage ultima parte:

Sunt cu desăvârșire interzise: neexecutarea însărcinărilor date de către autoritățile sau serviciile publice de către funcționarii ei; vizitarea sau pătrunderea în cazărmi, spitale, depozite sau stabilimente militare, gări, porturi, trenuri, debarcadere și orice alte locuri unde autoritățile militare au interes accesul; pătrunderea cu aparate fotografice sau de ridicat schițe și luarea de fotografii în aceste zone interzise; găzduirea oricărei persoane străine și a cărei identitate nu o cunoaște bine; nimeni nu are voie a vorbi cu prizonierii din lagăre sau a da acestora orice fel de obiect fără autorizarea autorităților militare; nimeni nu are voie a deține aparate de radio emisiune, telegraf sau porumbelii călători, fără autorizația autorităților militare.

Deasemenea sunt interzise: distrugerea, degradarea sau mutarea din loc în total sau în parte, a liniilor, instalațiilor și semnalelor de telecomunicație și de energie electrică, care sunt de interes militar ori deser.-ec. armatele române sau aliatae.

VINOVAȚII VOR FI PE DEPSIȚI CU MOARTEA.

Dacă faptul s'a comis de mai multe persoane prin violență sau purtând arme asupra lor, nu se vor putea acorda circumstanțe atenuante. Tentativa se va pedepsi ca și crima săvârșită.

Actele de constatare împreună cu infractorii, vor fi înaintate Parchetului Curții Martiale a Garnizoanei Constanța iar judecata se va face de instanța militară.

România
Primăria comunei Basarab
Jud. Constanța

Publicație

Nr. 929 din 2 Aprilie 1943

Aducem la cunoștința generală că în ziua de 30 Aprilie 1943, începând de la ora 9-13, se va ține licitație publică cu oferte închise în localul primăriei pentru darea în întreprindere a reparației localului primăriei.

Valoarea acestei lucrări după deviz este de lei 120.000.

Ofertanții vor prezenta la licitație garanția legală.

Adjudecatarul va depune garanția de 10 la sută.

În cazul când această licitație, va rămâne fără rezultat, lucrarea se va executa în regie.

Primar, T. VASILESCU
Notar, Al. Popescu

Distribuirea uleiului comestibil

Începând cu ziua de 8 Aprilie a. c. se va face distribuția uleiului comestibil pe luna Februarie a. c. în baza cuponului 9.

Prețul uleiului comestibil este de 165 lei kgr.

Raționalizarea consumului de lemne în cuprinsul municipiului

Ordonanța Primăriei

Pentru a raționaliza consumul de lemne în cuprinsul municipiului, primăria a dat o ordonanță din care extragem: Nevoile de lemne de foc ale gospodăriilor se stabilesc în funcție de numărul membrilor familiei care le compun și a camerelor locuite pe următoarele categorii:

Categoria I-a: Gospodăriile care au o singură încăpere se pot aproviziona cu maximum 2.000 kgr. lemne de foc, independent de numărul membrilor familiei;

Categoria II-a: Gospodăriile care au 2 camere de încălzit și mai mulți de 2 membri în familie, se pot aproviziona cu maximum 4.000 kgr. lemne de foc;

Categoria III-a: Gospodăriile care au 3 camere de încălzit și mai mulți de 4 membri în familie, se pot aproviziona cu maximum 6.000 kg. lemne de foc;

Categoria IV-a: Gospodăriile care au 4 camere de încălzit și de la 6 membri în sus în familie, se pot aproviziona cu maximum 8.000 kgr. lemne de foc.

Oricari ar fi numărul familiilor care locuiesc în același apartament, cota de lemne convenită întregului apartament, se va atribui pe baza unei singure cartele a unui din capii de gospodărie.

Gospodăriile cu instalație de încălzire centrală, care utilizează combustibil special sau cărbuni, nu se pot aproviziona și cu lemne de foc, decât pentru:

- Bucătărie cu 1.500 kgr. anual;
- Spălătorie cu 500 kgr. anual.

Fiecare gospodărie este obligată a declara la înscriere, stocurile de lemne de foc de care dispun, urmând ca stocurile posedate să fie scăzute din cota 1943;

În vederea unei echitabile distribuiri a lemnului de foc pentru iarna anului 1943/1944, se introduce de la 1 Aprilie 1943, o nouă cartelă pentru combustibil, care se va elibera numai capilor de gospodărie.

Eliberarea noilor cartele se va face cu începere de la 5 Aprilie a. c., prin birourile celor 2 depozite de lemne de foc ale Primăriei, din Str. Avram Iancu No. 3, și B-dul Ferdinand colț cu Str. Ateliereilor, în ordinea următoare:

Litera A. în zilele de 5-6 Aprilie a. c.

B.	7-9	"	"
C.	10-12	"	"
D.	13-15	"	"
E.	16-17	"	"
F.	18	"	"
G.	19-20	"	"
H.	21	"	"
I.	22-23	"	"
J.	24	"	"
L.	25	"	"
M.	26-27	"	"
N.	28-29	"	"
O.	30	"	"
P.	1-2	Mai	a. c.
R.	3	"	"
S. S.	4-5	"	"
T. T.	6-7	"	"
U.	8	"	"
V.	9	"	"
Z. X.	10	"	"

Fiecare cap de familie se va prezenta personal cu următoarele acte:

1. Cartelele tuturor membrilor din familie;
2. Cartea de imobil;
3. O declarație de numărul sobelor.

În locul celor ce sunt mobilizați se vor prezenta soțiile lor, având pe lângă actele de mai sus și adeverința constatatoare că a deșus cartela soțului la Primărie.

Pierzând Buletinul populației eliberat de biroul Constanța pe numele Chiva Gh. Cușă din str. Ștefan cel Mare 56, îl declar nul.

Caut cameră mobilată de închiriat. Intrare separată. Eventual pensiuine. Adresați ziar sub „Tânăr serios”.

Pierzând Buletinul populației eliberat de biroul Constanța, pe numele Ion I. Itoafă, str. Frunzelor 133 îl declar nul.

Pierzând Buletinul populației eliberat din comuna Chisocani jud. Tighina pe numele Ion Cojocaru, str. Speranței 18, îl declar nul.

Drumuri prin Constanța

Cand cade primăvara lângă Mare...

Spre inserare vremea rea se mai potolise. De unde peste zi bătușe un vânt rece, atât de rece că aveai impresia că-ți tae capul în felii de ghiță, se-opsise acum și un cald venit parcă din pământuri se răspândia înviorător prin aer. Ca prin farmec, străzile principale ale Constanței, până atunci populate de țicțători grăbiți, se umpluseră de o lume pesistă, pe care nimeni și nimic nu ar fi putut-o determina să intre în case.

Din portul culcat la picioarele orașului, ca un câine credincios, urc, pierzându-mă prin mulțimea anonimă: necazurile, grijile cotidiene ale fiecăruia se pierduseră undeva, nelămurit, eliminate de vetea nouă, care se sirecura haiducește în tine: Primăvara.

Vine sau nu vine primăvara? Știam că trebuie să sosească caldă și binefăcătoare. Ne-o anunșaseră și ghiocii purtați cu atâta mândrie pe piepturi tinere, în suflete, răsăriți în zâmbetele depe buzele roșii de smeură.

Dar când vine și pe unde? Aș fi vrut să știu ziua sosirii ei, să mă duc la margini de oraș și să o întâmpin cu tot sufletul, cu toate gândurile și lacrimile mele!

Iarna ce trecuse a fost prea grea, rece, cu prea multă singurătate. Știu că-i este necaz acum că unghiile primăverii i se înfig calde în trupul de ghiță; îi văd rânjetul ce-i scelipește în colțul gurii, îi aud blestemele aruncate peste lume. Dar trebuie să plece. O lege mai puternică decât cum ar crede-o ea, o împinge spre margini de pământuri acolo de unde a venit. Pleacă cu capul aplecat în jos lăsând loc liber fecioarei Primăvara să se așeze ea, cu toate împărățiile ei de flori și zâmbete.

Tipă înălțimile...

Pașii mă duc tot mai sus pe sic. Carol, în mijlocul orașului, în fața unui adăpost întâlnește un prieten bun. Îl știe și pe el stăbuitor de gânduri. Ne așezăm pe o bancă și pacra caldă ne cuprinde sufletele. Este atât de bine, când nu este frig. Parcă nu ai mai dori nimic după această veste caldă, care-ți îmbalsamează trupul strâns toată iarna în haine, nici somnul parcă nu vine și că a plecat și el odată cu iarna, cu nopțile ei atât de lungi.

Vorbim despre amintiri. Vin senine, atât de senine încât sufletul se imbracă în haină de sărbătoare. Intotdeauna amintirile cu toate zilele grele prin cari ai trecut, te iubesc, îți însuflețește viața, îți dau îndemnuri prietenești.

De-odată, de undeva din înălțimi, s'au repezit spre pământuri niște țipete sfâșietoare. Parcă s'au rupt niște bucăți dintr'un cer ce trăgește, tăiate de un cuțit nemilos.

Privim spre înălțimi. Inșurarea se ridicase din margini de zare peste soarele ce apusese nu de mult, mai lăsând doar o pâlberc difuză de lumina ca o amintire ale unei zile senine.

Niște puncte negre abia se descifrau în înălțimi. Parcă erau niște fructe, intunecate — de coapte ce sunt — prinse de pomul cerurilor.

— Cocorii!

Prietenul s'a ridicat depe scaun, a întins mâinile spre înălțime, pletele-i blonde i-au căzut desmiertător pe obraji: — Cocorii! A venit primăvara! Primăvara!

Lumea se opri pe străzi și cu toții priveau în sus. Veniau cocorii, țipând obosiți de drumul lung, atât de lung. Veniau cocorii în șiruri lungi și regulate și'n țipătul lor era un cântec de jertfă dăruit lumii, vestirea sosirii primăverii peste pământul înghețat de frig, aducând lumina peste parte din întunericul în care lumea zăcuse atâta timp.

Este-atâta Primăvară peste Mare...

Cobor în portul din marginea de țară. Drumurile toate sunt pline de mașini, căruțe, de marinari. Venise primăvara și aici. Marinarii noștri au suferit mult în iarna ce trecuse.

Veniau cocorii țipând: primăvară!...

Veniau cocorii cântând: primăvară!...

Am aplecat capul pe piept să ascult mai de aproape vitorul iscat în inima. Nu mai îmi cunoșteam gândurile. Voia cineva să pună nouă orânduire prin ele.

— Dece pleci capul, m'a înțrebat prietenul. Plângi?

Nu mai țin minte cât și dacă am plâns.

Violete pentru fete...

La un colț de stradă, aproape de piața Ovidiu, o femeie măruntă ținea în brațe, într'un semn de dăruire, un coș cu violete.

Micile flori albastre, atât de gingașe, au în ele atâta simbol. În minunata și cerească lor culoare parcă s'a adunat tot zâmbetul primăverii, toată frumusețea unei vieți, toate gândurile senine, toate zâmbetele răsărite în câmpiile sufletului.

... Și fiecare trecătoare în câte un buchet de violete. Sunt atâtea violete prinse pe piepturi de nu mă mir că Primăverei i se fac atât de frumoase primiri.

Doamnele zâmbesc luând violetele din coșul care cântă de primăvară. Cântă și ziua de-atâta lumină.

Un bătrân și-a oprit pașii lângă femeia ce dăruia violete. Și-a scos încet mărțișagul din buzunar, a luat un buchet de violete și-a plecat tot atât de încet precum venise.

Vânzătoarea florilor a alergat după el:

— Domnule, mi-ați dat cu cincizeci de lei mai mult.

Bătrânul a privit-o lung:

— Nu-i nimic. Acum e Primăvară!

Mergea spre casă. A ajuns pe strada-i lăturalnică. Doi tineri îndrăgostiți se căutau într'un sărut. Bătrânul și-a privit vesel. Și-a adus aminte de-atâtea primăveri. Acum cui să mai dea buchetul de violete?

De-acum soarele se prăbușea în brațele amurgului. Pe stradă era liniște. Erau cu toții plecați de-acasă la plimbare, afară de câțiva copii și bătrâni.

Așa e primăvara, uneori!...

na în inima simțurilor. În zvon de furtună de multe ori valurile vin și se lovesc năpraznic de digul ce înconjoară, în fața portului, apele.

Iar atunci când furtuna se deslănțuie satanic, valurile sar într'o răbufnitură aspră, peste dig ajungând până aproape de vase.

Acum și-aici este Primăvară. Marinarii—feciori din oastea albastră a țării— au primit cu aceeași bucurie, aceeași primăvară care a venit haiducește și în clasa VI-a a liceului și în răsetele doamnelor și'n inima bătrânului ce poartă săruta și acum violetele luate în cea dintâi zi de primăvară.

Amurg.

Apus de soare dăruit în prima zi caldă și senină.

Canoniera pleacă din port într'o ușoară legănare.

Prova este pusă pe ieșirea din port. Comandantul, Lt. C-dor B. este la postul de comandă al navei. Nu este bătrân dar în păr anii și Marea i'au pus niște fire de ghiocci.

Soarele cade din belșug peste întinderile albastre. Aici nu vezi aici violete, nici ghiocci, nici zâmbete calde de femei. Totuși simți cum plutește pretutindeni primăvara. Îi simți smucirile ei de nouă viață în sânge, simți cum se coboară peste tine parcă o ploaie cu înviorări.

E cald, miunat de cald.

Comandantul vasului și-a scos șapca și-și șterge fruntea cu batista:

— Ce bine este, când poți să stai pe vas fără de manta...

Marinarii stau cu toții pe punte. De mult nu a fost ziua atât de caldă, atât de frumoasă.

Un vânt ușor și cald le flutura pletele de haiduci de ape. Marea este calmă și soarele într'o ultimă privire spre pământuri și ape, imprăștie darnic apusul lui pe valuri pe cari le-a muiat într'un sânge trandafiriu.

Nava pleacă în executarea unei misiuni. Cu toții știu pericolul ce-ar putea surveni. Dar marinari au încredere în puterilor lor, în dreptatea și veșnicia neamului. Este prea multă primăvară, ca misiunea lor să nu o indeplinească conform ordinelor primite.

Neamul trebuie să învingă...

Trăim acum într'o majestuoasă primăvară.

Este primăvara, care se revărsa prin sufletele orașelor, satelor; este primăvara ce clocoțește în soarta poporului nostru, — primăvară de neam românesc spre întrezărirea unui viitor mai bun, a unei vieți tihnite, între granițe firești!

Bine-ai venit, Primăvară!...

VASILE OPROVICIU

FACETI TRANȘEIE

Sunt cel mai bun mijloc de apărare în cazuri de atacuri aeriene

CRONICA FISCALA

Noul dispozițiuni

cu privire la evaziunea dela impozitul excepțional de 5%

Prin ordinul Direcțiunii generale a contribuțiilor indirecte, Serviciul impozitului excepțional de 5% cu No. 540.001 din 1 Aprilie a. c., se aduc, între altele, următoarele modificări la legea impozitului excepțional de 5% — modificări ce interesează pe toți contribuabilii, fiind vorba de chestiuni ce se rezolvă chiar la Ad-ția financiară.

Astfel prin modificările aduse art. 53, s'a mărit plafonul impozitului și amendei a proceselor verbale de contravenție, care pot fi aprobate de Ad-ția financiară.

S'a ridicat acest plafon dela 100.000 la 200.000 lei.

Este necesar însă, ca lumea contribuabililor, spre deosebire de trecut, să nu dea loc la evaziuni și deci la aplicarea de contravenție, deoarece amenziile, chiar la primul caz, nu pot fi reduse decât în felul următor:

Pentru necomercianții dela sate până la 15%

Pentru necomercianții dela orașe 20%

Pentru comercianții dela sate 20%

Pentru comercianții dela orașe 25%

Pentru Marile întreprinderi și marii comercianți până la 30%

Pentru comercianții evrei până la 40%

În caz când procesele verbale conțin sancțiunea confiscării, dacă se dispune eliberarea mărfii confiscate, amenziile n'ar putea fi reduse sub 50%.

În caz de recidivă cantumul de amendă va fi mai important.

Prin modificarea art. 39 al. 1 și 2 și art. 43 al. 1, cantumul amenzii fixe pentru cazurile de contravenție a fost mărit dela 2000 la 100.000. Până acum era dela 500 la 50.000 lei.

Din snopul gândurilor

Refugiatul

cu care mă întâlnisem ocazional în gara de nord era un tânăr student pe care aveam impresia că îl cunoșteam de când lumea. Fără să vreau pașii noștri s'au apropiat, unii de alții. Mi-a întins mâinile voalcește rostindu-și numele rar și cald: Iancu Dărușcu.

Am stat cu el de vorbă depre multe și mulți. L'am lăsat să vorbească știind furtuna ce-l clocoțește sub pleptul tânărl.

... Și ceasurile treceau de nu mai puteai ține minte timpul care s'o acurs.

Afara zidurilor marel gârli începuse să se aștearnă înșurarea, peste trupul urlaș al Bucureștenilor cu tot farmecul ei de albastre stralucitoare eu argintul stelelor.

Așteptam plecarea trenului spre Mare. El spre un oraș din Ardeal. Mi-a povestit: nu mai are pe nimeni. Tatăl lui—mamă nu avea din crudă copilărie — n'fost amărât de niște bande strălucitoare, astfel văzându-se odată singur lipsit de orice ajutor, înconjurat de străini de neam și de alții dintr'al lui, străini de sufletul neamului.

Într'o noapte a fugit din țara lui în țara lui, cu un singur geamantan în care și-a mai putut pune lucruri de primă necesitate.

De atunci a trecut atâta vreme de parcă ar fi un secol. Peste țară se abătuse groaznică furtună: soldații români plecau spre front luptau pentru o orânduire nouă, muriau pentru hotore cum trebuia să fie.

Povestea lui Iancu Dărușcu este același ea și ale atâtor zeci de mii de ardeleni. Și ca în orice poveste, binele sfârșește întotdeauna.

Plîndcă trebuie să sfârșească

Prea multe lacrimi au brăzdat obrazul țării, prea multe rugătelni s'a înălțat spre ceruri cari întotdeauna ne-au oerotit.

— gynt —

Atitudinea Bulgariei

în cazul unei agresiuni angio-americane

Ministrul bulgar al muncii, d. Vasilief, a declarat cu prilejul unei întruniri publice în care a luat cuvântul, următoarele:

„Noi, bulgarii, aliații credincioși ai Marelui Reich German și ai Italiei fasciste, nu trebuie și nu putem să stăm departe de cauza comună cu puterile Axei. I

„Dacă englezii și americanii vor debarca trupele lor undeva în Baicani, armata bulgară și întregul popor bulgar vor fi chemate să joace un rol important în războiul actual. Fără nicio șovăire ne vom împlini datoria noastră de onoare.

— o — o — o —

Intreținerea imobilelor C. N. B.

Centrul național de românizare aduce la cunoștința chirișilor săi că cheltuielile de întreținerea imobilelor pe cari le locuiesc, cad în sarcina lor.

Sumele reprezintă aceste cheltuieli, trebuie achitate de chiriși imediat ce vor primi o înștiințare din partea administratorilor imobilelor.

Neachitarea la timp a acestor cheltuieli va fi sancționată cu rezilierea contractului și imediata evacuare din apartamente.

— o — o — o —

Misiunea culturală a presei din provincie

continuare din pag. 1-a

ne aflăm în fața a ceva nou, a ceva neașteptat. Este doar drumul nostru, drumul pe care l-am bălăturit aproape o jumătate de veac, drum pe care unii dintre confrășii noștri din provincie n-au înțeles că e singurul pe care trebuie să mergem cu toții cei ne zbatem în jurul gazetelor acestora din toată țara.

Gazeta de provincie trebuie să fie un fel de mică academie unde se discută problemele de viață ale regiunii în care ea apare și se difuzează. Ea nu trebuie să trăiască din senzațional, nu trebuie să caute acest senzațional și nici nu trebuie să-l servească. Ea are alte rosturi. Ea este carte și școală, viață și cronică.

În acest fel trebuie să o înțeleagă și lumea cititoare, pentru îndeplinirea acestui rost trebuie să o accepte și să o susțină.

Cuvintele colegiului Nicolae Ioan la Călărași dovedesc

că gazetarii au înțeles acum acest comandament. (De altfel, la Călărași s'a făcut de mulți ani această dovadă și cu PĂMĂNTUL lui Eugen Cealăc, și cu FAPTA lui Nicolae Ioan și cu NAZUINȚA lui Const. Grigorescu).

În ciuda vremurilor grele prin cari trecem, presa de provincie se mișcă și dă dovezi de viabilitate și de dreptă înțelegere a roșurilor ei în viața societății românești.

Faptul este semnificativ și de bun augur, cu atât mai mult cu cât aceste semne se văd în toată provincia românească.

Iar când războiul va fi încheiat când o viață nouă va începe și când probleme noi se vor pune, atunci presa de provincie, cu condeiele revăzute de pe front, va porni din nou să adâncească drumurile sale de lumină.

ION NEICU

COLTUL

CĂMINURILOR CULTURALE

Dela Școala de pregătire cetățenească din Basarabi

Duminică după amiază, Școala de pregătire cetățenească din Basarabi și-a ținut ședința obișnuită.

Dacă unii din „promotori” și „elevi” au... obosit sau, ispițiți de fiorii primăverii, au apucat calea pădurii, „stăpînii” adevărați ai acestei atât de folositoare școale, își continuă cu zel activitatea și frecvența.

Duminea din urmă a vorbit mai întâi d-l învățător **Const. Filip**, descriind neviața și opera haiducului Iancu Jianu. Încheiat pe isveze istorice, d-l Filip a făcut un interesant portret al acestui erou național, descriind mediul din care a luat naște-

re și în care a activat.

După d-esa a urmat d-l **Al. Popescu** notarul comunei, care a ținut o adevărată conferință asupra rostului și rolului marilor scriitori în slujba neamului. Arătând marea înrăurire pe care o exercită scrierile asupra sufletului și acțiunii masselor, dând pilde chiar dela alte popoare, d-l Al. Popescu metamorfozându-se în poetul Al. Pop. Scărișoreanu a vorbit cu căldură și cu convingere, impresionând auditorul.

D-esa a încheiat recitând poezia „Oltul” a lui Octavian Goga.

Azistent

O nouă întreprindere românească la Constanța

La sedial din strada Negru Vodă No. 11, s'a inaugurat ieri printr'un serviciu religios și în prezența reprezentanților autorităților și a numeroși comercianți constanțeni, o nouă întreprindere românească, O. V. C. A., societate în nume colectiv, care se va ocupa cu: închirieri, vânzări, aprovizionări, reprezentanțe, import, export, etc.

După serviciul divin oficiat de S. Sa preotul D. Popescu, d-l Grigore Leahu, unul dintre componentii firmei a mulțumit celor de față pentru cinstea de a fi venit la inaugurare și cerând concursul comercianților constanțeni, asigurându-i că, astfel după cum ea funcționari au

căutat să se achite cât mai corect de îndatoririle lor, tot astfel vor proceda și acum când trecând la pensie, intră în viața comercială.

A răspuns d-l Gh. Stetcu, președintele Sfatului Negustoresc, care a urât succes noulor comercianți și i-a asigurat de tot concursul lumii comerciale din Constanța.

—xx—

Angajează imediat un bun viticultor-pomicultor persoană serioasă pentru fermă lângă Constanța. A se adresa Apostol Talavutis, Constanța str. Carol 123.

Pierzând Buletinul biroului populației și recensământului eliberat de primăria municipiului Constanța pe numele Iosif Nicolae, str. Carmen-Sylva 48, se declară nule.

Dela Cenaclul domnului Prof. Gr. Sălceanu

Sâmbătă pe seară s'a ținut obișnuita ședință a Cenaclului, la care a conferențiat d-l avocat **IOAN BENTOIU**. Fostul profesor de limba română la liceul „Mircea cel Bătrân” — a întrecut cu mult așteptările noastre. Timp de două ore, d-esa a ținut un adevărat curs universitar, în care, luând ca pretext pe poetul Cerna, ne-a arătat ce înseamnă *poet și poezie* — trecând printr'o analiză academică nu numai opera inspiratului și nefericitului Dobrogean, ci aproape întreaga literatură clasică și modernă, — insistând mai ales asupra „sacriligiilor” literare de care se face vinovată aceasta din urmă.

Firește, este cu neputință a reda într'o dare de seamă sumară expunerea d-lui Bentoiu, care nu a ocolit nici latura socială și națională a problemei, pe care a atacat-o „poetic”, dar „în plin”. În numele celor, cari au asistat, noi ținem să-i mulțumim atât pentru frumoasa și interesanta lecțiune, cât și pentru adevăratele sărbătoare sufletească ce ne-a procurat-o.

După conferință, orele fiind înaintate, s'a renunțat la restul programului. Numai d. CONST. SARRY a dat citire cronicei rimate a ședinței trecute.

INFORMAȚIUNI

Duminea, 11 Aprilie, ora 11,30, se va oficia la Școala de agricultură din com. Basarabi sfințirea troiței, ridicată pentru pomenirea eroilor morți pe câmpul de luptă.

Pentru cultura tutunului anul acesta a fost rezervată o suprafață de cel puțin 40.000 ha.

Organele Camerelor agricole în colaborare cu cele ale C. A. M. reparțizează suprafețele destinate a se înstămâna cu tutun de către agricultorii, în condițiile legii pentru reglementarea culturii tutunului.

D-l **Alexandru Greflens**, consilier la Curtea de Apel Constanța, a fost desemnat președinte al Camerei de arbitraj de pe lângă Bursa de mărfuri și cereale din localitate, în locul d-lui Gh. Agraru, numit după cum se știe, procuror la Curtea de Apel Constanța.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor aduce la cunoștința crescătorilor de oi că în conf. cu Decizia No. 67031/943, publicată în Monitorul Oficial No. 72 din 26 Martie 1943, tunderea oilor în acest an va începe dela 10 Mai.

Cei ce vor tunde înaintea acestui termen vor fi amendați cu 2000—200.000 lei conform legii No. 364/942 pentru colectarea și distribuirea lânii indigene.

Din lipsă de spațiu suntem nevoiți a amâna lășerarea reportajului nostru „As o cantină școlară din cartierul Medeea” care va apare în numărul viitor.

VARZĂ ACRĂ tăiată în butoale de 200 kgr. de vânzare. A se adresa la Administrația Ziarului.

ȘTIRI INTERNE

Ministerul agriculturii și domeniilor, aduce la cunoștință, că în Consiliul de Miniștri de la 17 Martie a. c., s'a hotărât ca pe timpul muncilor agricole intense (insămânțări, prășit, secerat și trecerat) să se suspende orice corvezi sau rechiziții de care, căruțe sau oameni precum și de orice alte mijloace de muncă, pentru a nu se stingheri lucrările agricole și în felul

acesta toate instrumentele de muncă să stea la îndemâna agriculturii.

S'a dispus conform art. 2 din legea pentru organizarea Consiliului Operelor de Patronaj, la fațărea de Florii pe lângă fiecare spital din o așele reședință de județ

Între alte rosturi, eforturile au și pe acela de a ajuta familiile suferinzilor interesați și pe cei rămași pe urma celor decedați în spitale.

ȘTIRI EXTERNE

Avlația americană a bombardat Parisul. Sunt numeroși morți.

Agencia Telegrafică Bulgară anunță:

Guvernele român și bulgar au încheiat, în ziua de 2 Aprilie, o convenție prin care se reglementează chestiunile litigioase dintre Bulgaria și România cu privire la interpretarea tratatului dela Craiova, și care au fost aduse în fața Curții de arbitraj bulgaro-române.

Conversațiile, duse într'o atmosferă de înțelegere mutuală și concesi reciprocă, au dat bune rezultate, dând putință să se înlăture divergențele asupra aplicării tratatului dela Craiova, subliniindu-se astfel din nou perfectele relații dintre două țări vecine.

Din declarațiile făcute de d. Davies, fostul ambasador american la Moscova, cu

privire la aspirațiile Sovietelor, la Berlin se subliniază mai ales posujul prin care se acordă și se păstrează Uniunii Sovietelor accesul la mări, printru altele și la Dardanele.

Correspondentul din Londra al ziarului „Nya Daglighet” Alchanda reproduce părerea unui redactor al revistei „Alliance” care crede că monseniorul Spellman va vizita și Moscova, pentru a discuta situația catolicilor din Uniunea Sovietelor.

În cercurile bisericesti ale Statelor Unite și în diferite instituții se crede că arhiepiscopul New-Yorkului are de gând să intervină pentru a se încheie un pact între Vatican și Kremlin.

După părerea revistei „Alliance”, cel mai bun mijloc pentru atingere unui asemenea scop ar fi ca monseniorul Spellman să facă un gest public, plecând la Moscova.

Prefectura Jud. Constanța Publicație

Nr. 6949 din 3 Aprilie 1943

Se aduce la cunoștința generală celor interesați că Prefectura Județului Constanța scoate în licitație lucrările de aprovizionare de piatră spartă în cariere, pentru drumurile județene din județ după cum urmează:

I.—În ziua de 20 Aprilie 1943 ora 11.

a) Aprovizionarea în carierele: Medgidia de Sud și Ciocârliia de Sus cantitatea de 1590 m. c. piatră spartă de 2-7 cm. în valoare de lei 998,400

b) Aprovizionarea în carierele: Suițerman, Toros, Cheia, Grădina și Râmnic, cantitatea de 3000 m. p. piatră spartă, de 2-7 cm., în valoare de lei 1.500,000.

II.—În ziua de 21 Aprilie 1943 ora 12

a) Aprovizionarea în carierele: Ștefan cel Mare, Faclia și Suditu, cantitatea de 2460 m. c. piatră spartă de 2-7 cm. în valoare de lei după deviz 1.499,700

b) Aprovizionarea în cariera: Hârșova Varoș, cantitatea de 2140 m. c. piatră spartă de 2-7 cm. în valoare după deviz de lei 1.498,000.

Proiectele cu devizele și cetele de sarcini se pot vedea de așatori în fiecare zi de lucru în orele de serviciu, la biroul licitațiilor din Prefectura județului.

Plata lucrărilor se face din bugetul județului pe exerc. financiar 1943 | 944.

Concurenții vor depune o

ferțele închise și sigilate, însoțite de garanția de 5% asupra devizului, iar garanția definitivă va fi de 8%, asupra valorii adjudecată, care se va depune la semnarea contractului, în numerar sau efecte garantate de Stat, consemnate în recipisă de depuneri.

Supra oferte nu se primesc. Dispozițiunile art. 88-110 din L. C. P. și Normele Generale de modul ținătorilor licitațiilor la autorități, publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 | 931 sunt aplicabile acestor licitații.

PREFECT

Col. Al. Ignătescu Șeful Serviciului Anghel Iliescu

—xxx—

Adunarea generală a soc. sportive „A. S. Constanța”

Duminică la ora 11 a. m., la școala mahomedană din strada Cuza Vodă s'a ținut adunarea generală anuală a clubului sportiv „A. S. Constanța”.

A prezidat d. avocat Dan Alecu, președintele asociației fiind prezenți numeroși membri.

S'a dat descărcare de gestiune vechiului comitet care a poi a fost reales prin aclamațiune.

Adunarea a hotărât ca Asociația să investească suma de 109.000 în terenuri de sport iar cu suma de 100.000 lei să procure diferite materiale necesare activității sportive.

În curând, activitatea sportivă va fi reluată, echipele de fotbal începând să se pregătească sub conducerea vechiului antrenor B. Smărăndescu.